

Virksomhetsplan 2011

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

Referanse:

Statens strålevern. Virksomhetsplan for 2011. StrålevernRapport 2011:1
Østerås: Statens strålevern, 2011.

Emneord:

Virksomhetsplan for 2011.

Resymé:

Rapporten inneholder Virksomhetsplanen for 2011.

Reference:

Plan of activities in 2011. StrålevernRapport 2011:1
Østerås: Norwegian Radiation Protection Authority, 2011.
Language: Norwegian.

Key words:

Plan of activities in 2011

Abstract:

The report outlines the strategic challenges, action-plan to meet these challenges and the effects in prospect – with reference to radiation protection and emergency preparedness.

Prosjektleder: Martin Høiby
Godkjent:

Ole Harbitz, direktør

---

32 sider.

Utgitt 2011-28-04.

Opplag 200 (11-04).

Trykk: Lobo Media AS, Oslo.

Forsidefoto: Martin Høiby

Bestilles fra:

Statens strålevern, Postboks 55, 1332 Østerås.

Telefon 67 16 25 00, telefaks 67 14 74 07.

e-post: nrpa@nrpa.no

www.nrpa.no

ISSN 0804-4910 (print)

ISSN 1891-5191 (online)

Virksomhetsplan 2011

Statens strålevern

Norwegian Radiation
Protection Authority
Østerås, 2011

Forord	6
1 Strålevern for samfunn, menneske og miljø	7
1.1 Innledning	7
1.2 Strålevernsprinsipper	7
1.3 Virkemidler	7
2 Overordnet strategi	8
3 Virksomhetsplan for 2011	9
3.1 Godt strålevern i samfunnet	9
3.1.1 <i>Berettiget og optimalisert medisinsk-, forskningsmessig- og industriell strålebruk</i>	9
3.1.2 <i>Sikker nukleær virksomhet</i>	10
3.1.3 <i>Behovsdekkende forvaltningsfunksjoner av SI-enhetene Gy, Sv og Bq og måletjenester</i>	11
3.1.4 <i>Behovsdekkende internasjonalt arbeid og god samhandling</i>	12
3.1.5 <i>Godt samarbeid med russiske myndigheter om nordområdene</i>	13
3.2 Godt strålevern for mennesket - individet	15
3.2.1 <i>Et arbeidsmiljø med lav strålingseksponering</i>	15
3.2.2 <i>Kvalitetssikret og optimalisert diagnostikk og behandling ved medisinsk strålebruk</i>	16
3.2.3 <i>Redusert antall helseskader som følge av solariebruk</i>	17
3.3 God beskyttelse fra stråling i miljøet	18
3.3.1 <i>Redusert eksponering fra radonstråling</i>	18
3.3.2 <i>Redusert antall helseskader som følge av soling</i>	19
3.3.3 <i>Bedret realistisk risikoopplevelse ved eksponering elektromagnetiske felt</i>	20
3.3.4 <i>Forsvarlig avfallsbehandling, mindre radioaktivt utslipp og forurensning</i>	20
3.4 God beredskap	24
3.4.1 <i>Behovsdekkende beredskap og krisehåndteringsevne på alle nivåer i beredskapsorganisasjonen ved hendelser og ulykker på atomsiden.</i>	24
3.5 Virkemidler	25
3.5.1 <i>Ledelse og kompetanseutvikling</i>	25
3.5.2 <i>FoU</i>	25
3.5.3 <i>Informasjon og kommunikasjon</i>	26
3.5.4 <i>Kvalitetsforbedring</i>	26
3.5.5 <i>Interne støttefunksjoner mv</i>	27
4 Lønnsoversikt	28
5 Plan for rapporteringen til Helse- og omsorgsdepartementet og Utenriksdepartementet	28
6 Plan for rapporteringen til Miljøverndepartementet	29
7 Bevilgningene	30
7.1 Helse- og omsorgsdepartementet	30
7.2 Utenriksdepartementet	30
7.3 Miljøverndepartementet	30

Forord

Virksomhetsplanen beskriver vår innsats og ressursbruk i forhold til resultatmålene i tildelingsbrev fra HOD, UD og MD. Planen inneholder også føringer for vårt arbeid overfor øvrige oppdragsgivere herunder Forskningsrådet og EU-kommisjonen.

I tillegg til de langsiktige og planlagte innsatsområdene og prosjektene har Strålevernet også en omfattende forvaltningsvirksomhet som er hjemlet i strålevern-, atomsikkerhets- og miljølovgivningen.

Opgaver som krever særlig innsats i 2011 er:

- oppfølging av Regjeringens radonstrategi
- implementering av nytt regelverk – både på strålevern- og miljøsidene
- deltakelse i utvalg om helsemessige effekter av elektromagnetiske felt

Når det gjelder arbeidet med å forbedre de interne tjenester, nevnes:

- arbeidet med kvalitetsstyring og sikring av Strålevernets produkter og tjenester
- arbeidet med å styrke og operasjonalisere ytterligere vår interne beredskap

Ulike akutte hendelser kan også i 2011 kreve at vi umiddelbart må sette inn ressurser. Dette gjelder også understøtting av det politiske nivå, hvor vår ”paratkompetanse” etterspørres regelmessig.

Strålevernets arbeid forutsetter nær dialog og samhandling med en rekke andre aktører i inn- og utland. Her ligger det hele tiden store utfordringer, men også betydelige resultater når vi lykkes.

Østerås/Svanhovd/Tromsø, 3. mai 2011

Ole Harbitz
direktør

1 Strålevern for samfunn, menneske og miljø

1.1 Innledning

Statens strålevern er et direktorat under Helse- og omsorgsdepartementet, og fra 1. januar 2011 et miljødirektorat under Miljøverndepartementet. Strålevernet har også mandat og direktoratsoppgaver for Utenriksdepartementet og skal betjene alle departementene i spørsmål som gjelder stråling. Statens strålevern ble opprettet i 1993 ved sammenslåing av Statens institutt for strålehygiene og Statens atomtilsyn. Ved Miljøverndepartementets vedtak av 30.12.10 er Statens strålevern også forurensningsmyndighet for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall regulert i forurensningsloven med forskrifter.

Strålevernet er myndighet og kompetanseorgan for all bruk av stråling og naturlig stråling i miljøet. Stråling omfatter både ioniserende og ikke-ioniserende stråling. Ioniserende stråling er stråling fra radioaktivt stoff, røntgenstråling og partikkelstråling, mens ikke-ioniserende stråling omfatter optisk stråling, radiofrekvent stråling, elektriske og magnetiske felt samt ultralyd. Mandatet omfatter forvaltning, tilsyn, rådgivning, kvalitetssikring, overvåking, målinger og FoU-virksomhet innen strålevern og atomsikkerhet. Strålevernet arbeider for å spre kunnskap om stråling og strålebruk samt helse- eller miljømessige effekter av stråling eller strålebruk. Myndighetsoppgavene er knyttet til forvaltningen av nasjonalt og internasjonalt regelverk.

1.2 Strålevernsprinsipper

Strålevern for samfunn, menneske og miljø, bygger på tre grunnprinsipper: berettigelse, optimalisering og dosebegrensning. Dette er prinsipper som har utviklet seg over lang tid og er formulert på grunnlag av kunnskap om biologiske effekter av stråling og omfattende internasjonalt samarbeid gjennom mange tiår. *Berettigelsesprinsippet* innebærer bl.a. at strålebruken skal vurderes med hensyn til fordeler og ulemper og for berettiget strålebruk skal fordelene være større enn ulempene – for samfunn, menneske og miljø. *Optimaliseringsprinsippet* innebærer at strålevernet skal være innrettet slik at stråledoser blir lavest mulig, vurdert ut fra praktiske, tekniske, sosiale, økonomiske og andre forhold. Begrepet ALARA (as low as reasonably achievable) brukes ofte i tilknytning til optimaliseringsprinsippet, men også begrepet ”best available technique”, BAT som er et innarbeidet begrep i miljøforvaltningen, har relevans til optimaliseringsprinsippet. *Prinsippet om dosebegrensning* innebærer at dosegrenser er fastsatt for individ eller befolkning - som skal sikre mot akutte helseskader og at risiko for sene helseskader er akseptabelt lave.

Strålevernsprinsippene er utviklet med grunnlag i ervervet kunnskap om virkninger av stråling på liv og helse, men også en vurdering og erkjennelse av hvilken risiko som vurderes som akseptabel. Det er altså en risikobasert forvaltning. Når slik kunnskap i liten eller mindre grad foreligger vil Strålevernet kunne legge ”føre-var” prinsippet til grunn for sin forvaltning.

1.3 Virkemidler

Strålevernet som fagmyndighet har flere virkemidler til disposisjon for visjonen om: ”*Strålevern for samfunn, menneske og miljø*”. Statens strålevern

- forvalter regelverk - lover og forskrifter samt forpliktelser i henhold til internasjonale konvensjoner, som i sin karakter er forebyggende og skal sikre at strålevern og atomsikkerhet ivaretas overfor samfunn, mennesker og miljø

- fører tilsyn med virksomheter i henhold til strålevernloven, forurensningsloven og atomenergilovent med forskrifter

- overvåker stråling i samfunnet og trender i eksponering fra naturlige og kunstige kilder til mennesker og miljø

-
- forsker på temaer av betydning for utviklingen av strålevernforvaltningen for mennesker, miljø og samfunn
  - følger med i og skal bidra til kunnskapsutviklingen innen strålevern og atomsikkerhet samt biologiske og helsemessige effekter av stråling
  - informerer og kommuniserer budskap om strålevern og atomsikkerhet til virksomheter, individer og samfunn
  - er alltid i beredskap for å kunne håndtere en situasjon med atomhendelse eller strålingsuhell på en optimal måte for samfunn, mennesker og miljø
  - oppbevarer og vedlikeholder enhetene gray (Gy), sievert (Sv) og becquerel (Bq) ved et operativt sekundærstandardlaboratorium, yter måle- og kalibreringstjenester for å sikre godt strålevern
  - samarbeider og samvirker med andre myndigheter for å fremme beredskap, strålevern og bedret kvalitet ved strålebruk i samfunnet
  - deltar og bidrar i internasjonale fora om samarbeid, forskning, beredskap, utvikling, harmonisering og standardisering i relasjon til strålevern og atomsikkerhet

2 Overordnet strategi

Resultater fra forskning og overvåkning internasjonalt og nasjonalt har gitt godt forankret kunnskap om mulige helseskader knyttet til eksponering for ulike typer strålekilder. Det er også god kunnskap om størrelsen av stråledoser som mennesker mottar individuelt og kollektivt, enten det gjelder naturlige eller kunstige kilder, i yrkesmessig sammenheng, som pasient eller i befolkningen generelt. Kunnskap om påvirkning av miljøet grunnet stråling er mindre kartlagt med hensyn til biologiske og miljømessige effekter, men det foreligger etter hvert betydelig kunnskap om kontaminering i miljøet fra ulykker og utslipp.

Strålevernets overordnede strategi er på systematisk vis å vurdere de ulike eksponeringsveier og situasjoner i lys av de generelle strålevernspinsipper for derved å ta stilling til om

- strålebruken eller annen strålingsrelatert virksomhet er berettiget
- stråleverket er optimalisert eller om det bør gjøres mer for ytterligere optimalisering
- krav til dosegrenser er oppfylt eller om disse blir presset i enkelte sammenhenger
- det er utviklingstrekk i samfunn og miljø som Stråleverket må ta høyde for eller ta del i

Forutsetningen for å kunne ta stilling til og handle i forhold til disse spørsmål og bruke de øvrige virkemidler er at Stråleverket

- har sin myndighetsutøvelse faglig forankret i oppdatert kunnskap og kvalitetssikret forskning
- er lett tilgjengelig og utviser åpenhet
- har god kommunikasjons- og formidlingsevne
- har et godt arbeidsmiljø ved effektiv ledelse, behovsdekkende infrastruktur og interne støttetjenester
- skal øke kunnskapen om forekomst, risiko og effekt av stråling bl.a. innen radioøkologi og helseeffekter av stråling

Når det gjelder beskyttelse av miljøet, skal forskning og overvåkning følges aktivt opp med tilstrekkelige ressurser, slik at vi får den kunnskapen som vi har mest bruk for og utnytter den på en effektiv og konstruktiv måte. Stråleverket skal sørge for effektiv gjennomføring av nytt regelverk for

---

radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall og bidra til å redusere risikoen for radioaktiv forurensning av norske områder fra kilder i utlandet. I løpet av en 3-5 års periode skal forurensning og avfall kartlegges som grunnlag for utvikling av ny politikk og eventuelle behov for endringer i regelverket.

Strålevernets forvaltningsoppgaver er hjemlet i lov om strålevern og bruk av stråling, 2000, lov om vern mot forurensninger og om avfall, 1981 og lov om atomenergivirksomhet, 1972.

Statens strålevern har laboratorier for måling av stråledose og radioaktivitet.

3 Virksomhetsplan for 2011

Innledningsvis i tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet er det angitt at Statens strålevern skal i 2011 legge særlig vekt på arbeidet med å implementere ny strålevernforskrift og på arbeidet med å redusere eksponeringen for radonstråling. Videre skal Statens strålevern i samarbeid med de etatene som allerede presenterer regelverksinformasjon på nettstedet www.regelhjelp.no, registrere regelverksinformasjon til alle relevante bransjer på nettstedet.

I tildelingsbrevet fra Miljøverndepartementet er det beskrevet at Statens strålevern skal ha særlig fokus på:

Å implementere og forvalte forskrift etter forurensningsloven og etablere et helhetlig forvaltningsregime for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall. Samordningen med relevante etater, samarbeidet med berørte næringer og andre aktører skal styrkes, for å sikre god forvaltning av og godt grunnlag for videre utvikling av regelverket. Videre skal Statens strålevern fortsette med å bygge opp kunnskap og kompetanse som sikrer effektiv utøvelse av forvaltningsrollen som direktorat for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall, med særlig vekt på å identifisere avfallsstrømmer.

3.1 Godt strålevern i samfunnet

Godt strålevern i samfunnet skal sikres gjennom utvikling av regelverket innen strålevern og atomsikkerhet, effektivisering og styrking av tilsynet, internasjonalt samarbeid og samarbeid med russiske myndigheter om nordområdene. Målet er en harmonisering av regelverk innen strålevern og atomsikkerhet mellom land og godt internasjonalt samsvar i vurderingen av risiko knyttet til stråling og strålingseffekter.

3.1.1 Berettiget og optimalisert medisinsk-, forskningsmessig- og industriell strålebruk

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Bruken av stråling innen helsevesen, landbasert prosessindustri, offshoreindustri og forskning er omfattende. Det er en rask overgang til digital teknologi innen medisinsk strålebruk. Utviklingen med økende pasientdoser forventes å fortsette, bl.a. fordi det gjennomføres flere radiologiske undersøkelser. Strålebruken innen medisin, forskning og industri i Norge skal være berettiget og optimalisert. Videre skal forvaltningen av strålebruken i samfunnet være kvalitetssikret og effektiv.

Styringsparameter

- omfang av avvik som avdekkes gjennom tilsyn og gjennomgang av uønskete hendelser

Spesielle oppdrag

- implementere ny strålevernforskrift gjennom utvikling av nytt forvaltningsregime og veiledningsmateriell
- igangsette utvikling av elektronisk forvaltningssystem
- utvide meldesystemet i tråd med nye forskriftskrav
- utvikle et nasjonalt rapporteringssystem for uønskete hendelser innen alle typer bruk av stråling som bidrar til bedre oppfylling av våre internasjonale forpliktelser

Statistikk og rapportering

- gjennomførte tilsyn i henholdt til internasjonale standarder og anbefalinger
- årlige tilstandsrapporter om avvik og uønskete hendelser og vurdering av konsekvenser
- oversikt over den totale strålebruken i Norge underlagt strålevernforvaltningen

For dette målområdet er planen for øvrig

- å føre særskilt tilsyn med strålebruken i Forsvaret på bakgrunn av tidligere identifiserte avvik og dispensasjoner
- at Strålevernet skal være representert på Regelhjelp.no og jobbe med å legge ut regelverkinformasjon rettet mot relevante bransjer
- å kartlegge omfang av Cone Beam CT (CBCT) innen odontologiske virksomheter, føre tilsyn med et utvalg av virksomhetene samt ha spesielt fokus mot leverandørene. Aktiv deltagelse i tverrfaglig møtefora for CBCT med fokus på implementering av kravene i strålevernforskriften
- å systematisere Strålevernets håndtering av henvendelser fra varslere innen bruk av strålekilder i forhold til fare for liv og helse i tillegg til andre brudd på regelverket

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk ¹	kap. 715 (kkr)	kap. 1448 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	194	462		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	194	462		

3.1.2 Sikker nukleær virksomhet

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Risikoen for ulykker og angrep rettet mot nasjonale atomanlegg skal reduseres gjennom forebyggende arbeid nasjonalt og internasjonalt. Målet er at den nukleære virksomheten ved anleggene til Institutt for energiteknikk (IFE) og andre nukleære anlegg skal være sikker, dvs. fri for hendelser og ulykker. Annen nukleær virksomhet omfatter lagring av radioaktivt avfall og brukt brensel, samt ferdsel i norsk farvann og anløp av reaktordrevne fartøyer i norske havner.

Styringsparameter

- omfang av avvik som avdekkes gjennom tilsyn og gjennomgang av uønskete hendelser

¹ Ett netto årsverk er satt til 40 uker

² 7500 (Innovation Norge), 3000 (handlingsplan),
- side 10 av 32

- kvalitetssikret og effektiv forvaltning av og tilsyn med atomanlegg og nukleært materiale iht. nasjonalt regelverk og internasjonale konvensjoner, herunder forberedelse i forhold til dekommisjonering av anleggene

Spesielle oppdrag

- vurdere behov for revisjon av atomenergiloven i samarbeid med relevante fagmiljøer
- bidra til gjennomføring av det forvaltningsregime for anløp av reaktordrevne fartøyer som departementene har etablert
- implementere regelverk for objektsikkerhet for relevante anlegg og materiale i samarbeid med Nasjonal sikkerhetsmyndighet

Statistikk og rapportering

- årlig rapport om sikkerheten ved IFEs anlegg
- ferdigstille innstilling om (eventuell) forlengelse av konsesjon for drift av KLDRA Himdalen

For dette målområdet er planen for øvrig

- å følge opp IAEAs arbeid for videreutvikling av det internasjonale transportregelverket

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkkr)	kap. 1448 (kkkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø	15	150		
Avdeling strålevern og sikkerhet	99	150		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	114	300		

3.1.3 Behovsdekkende forvaltningsfunksjoner av SI-enhetene Gy, Sv og Bq og måletjenester

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Strålevernets ansvar for enhetene (Gy – Sv – Bq) er forankret i avtale med Justervesenet og skal videreføres. Strålevernet skal opprettholde et kvalitetssikret laboratorium for optisk stråling. Strålevernet skal videreføre virksomheten ved de akkrediterte miljølaboratoriene og opprettholde kompetanse på helkroppsmålinger av mennesker.

For dette målområde er planen

- opprettholdelse av dosimetri- og kalibreringstjenester for ioniserende stråling i Norge for stråleterapi og røntgendiagnostikk ved Strålevernets SekundærStandard DosimetriLaboratorium (SSDL)
- arbeid for at kalibrering av håndmonitører for strålevern og miljø vil bli etablert i løpet av 2011
- å holde kvalitetssystemet til SSDL levende og tjenlig for å styre virksomheten etter avtalte kriterier og for øvrig er forenklinger av prosedyrer en løpende aktivitet

- oppfølging av Meterkonvensjonen og MRA på område ioniserende stråling gjennom ledelse av teknisk komité for ioniserende stråling i EURAMET
- videreføring og videreutvikling av virksomheten ved de akkrediterte miljølaboratoriene og opprettholdelse av kompetanse på helkroppsmålinger av mennesker samt arbeidet med etablering av ny database for målinger og måleresultater

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1448 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø	185	750	80	
Avdeling strålevern og sikkerhet	47	290		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	232	1040	80	

3.1.4 Behovsdekkende internasjonalt arbeid og god samhandling

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet, hvor også UD nærmere har spesifisert oppdragene, angitt:

Internasjonalt samarbeid er av stor betydning for utviklingen av strålevernområdet i Norge. Det gjelder spesielt arbeidet i Norden, innenfor IAEA, OECD/NEA, EU/EBRD, Østersjørådet, NATO, G8s Globale Partnership, Arktisk råd/EPPR, Den nordlige dimensjon, WHO og i forhold til konvensjoner på miljø-, beredskaps- og sikkerhetsområdet når det gjelder overvåking, varsling, analyse og reaksjonsformer ved strålingsrelaterte hendelser. Det internasjonale samarbeidet skal framskaffe nødvendig kunnskap som grunnlag for det nasjonale arbeidet. Målsettingen er også at Strålevernet gjennom deltakelse i internasjonalt samarbeid skal påvirke internasjonale prosesser i tråd med norske interesser. Statens strålevern skal være i front når det gjelder internasjonalt samarbeid på strålevernsområdet for å bedre kunnskapsgrunnlaget for forvaltningen.

Styringsparameter

- påse at forskning, forvaltning og regelverk innen strålevern, kjernesikkerhet og beredskap i Norge skal være i samsvar med internasjonale anerkjente standarder og anbefalinger
- videreutvikle internasjonale instrumenter og anbefalinger i tråd med nasjonale forvaltningsprinsipper og forskningsresultater
- bidra til etableringen av internasjonal konsensus gjennom samarbeidsrelasjoner med internasjonale strålevern- og helsemyndigheter

Spesielle oppdrag

- implementere plan for Norges engasjement i fysisk sikring, kontroll og minimalisering av spaltbart materiale for oppfølging av Nuclear Security Summit 2010
- slutføre samarbeidsprosjekter med IAEA i Romania og Bulgaria i henhold til omforent plan med det internasjonale atomenergibyrådet (IAEA), jf. tildelingsbrevet fra MD og UDs oppdragsbrev av 26. mai 2008 angående EØS-midler til Innovasjon Norge
- videreføre arbeidet med å drifte Arctic Monitoring and Assessment Programme (AMAP)s datasenter på radioaktivitetsområdet for å gi råd om konsekvenser av dagens situasjon og konsekvenser for mennesker og miljø ved ulike ulykkes-scenarier

- lede det internasjonale arbeidet med utarbeidelse av rammeverk for håndtering av historisk gruveavfall og gjennomføre norske prosjekter i Sentral-Asia på dette området
- i samarbeid med IAEA videreføre arbeidet med oppfølging av den internasjonale handlingsplanen for beredskap
- arbeide for bedre internasjonal informasjonsutveksling om sjøtransport av spaltbart og radioaktivt materiale

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkkr)	kap. 1448 (kkkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	2			
Avdeling beredskap og miljø	421	530	95	6900
Avdeling strålevern og sikkerhet	162	1320		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	583	1850	95	6900

3.1.5 Godt samarbeid med russiske myndigheter om nordområdene

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet, hvor også UD nærmere har spesifisert oppdragene, angitt:

Målet for samarbeidet er å bidra til å hindre at radioaktivt og spaltbart materiale kommer på avveie, for slik å beskytte helse-, miljø- og samfunnsinteresser i Norge. Et langsiktig samarbeid mellom Norge og Russland skal også bidra til å sikre oppdatert kunnskap om kilder og strålerelaterte trusler og redusere risikoen for ulykker og forurensing fra atominstallasjoner i Nordvest-Russland. Videre er det et mål å styrke russiske forvaltnings- og tilsynsmyndigheter og utvikle et felles forvaltningsmål med russiske myndigheter basert på internasjonale retningslinjer.

Styringsparameter

- aktiv ledelse av samarbeidet med Russland via kontroll- og instruksjonsmyndighetsutøvelse i Utenriksdepartementets rådgivende utvalg for atomsaker
- oppdatert kunnskap om kilder til forurensning, atomsikkerhet og strålevern i Russland
- godt samarbeid og god koordinering med internasjonale samarbeidsaktører
- samarbeid med russiske tilsynsmyndigheter for å utarbeide krav og retningslinjer for strålevern, miljø og sikkerhet i henhold til internasjonale anbefalinger
- samarbeid om overvåking av radioaktiv forurensing i de nordlige havområder gjennom utveksling av måledata, samarbeid om analyser og kvalitetssikring og gjennomføring av felles feltarbeid i både norsk og russisk område
- styrke det internasjonale og regionale samarbeidet og være en pådriver for at russiske beredskapsmyndigheter implementerer internasjonale retningslinjer gjennom beredskapssamarbeidet ved atomulykker (systemer for varsling, respons og assistanse)
- samarbeid om overvåking av sikkerhetsnivå samt risiko for uhell og hendelser ved atomanlegg og anlegg for håndtering av spaltbart materiale i nordområdene

- helhetlige planer for sikring og fjerning av brukt brensel og opprydding av radioaktivt avfall i Nordvest-Russland, med særskilt fokus på anlegget i Andrejevbukta og isbryterflåten i Murmansk. Gjenoppta dialog/samarbeid om Majak-anlegget
- oversikt over nye anlegg samt vedlikehold og nedlegging av eksisterende kjernekraftanlegg i Nordvest-Russland

Resultatkrav

- oversikt over nye anlegg samt vedlikehold og nedlegging av eksisterende kjernekraftverkanlegg i Nordvest-Russland skal være oppdatert til en hver tid

Spesielle oppdrag

- følge opp Riksrevisjonens rapport, herunder:
  - Majakanlegget: gjennomføre en konsekvensvurdering av radioaktiv forurensning på fisk og mennesker ved kronisk eksponering fra anlegget
  - miljøovervåking: gjennomføre felles norsk-russisk (eventuelt multilateralt) tokt til russiske dumpsteder i Barents- og/eller Karahavet.
  - beredskap: gjennomgå ulike ulykkesscenarier i Nordvest-Russland og regional og lokal beredskap, herunder:
    - regional og lokal beredskap ved håndtering og transport av brukt kjernebrensel fra Andrejeva og Gremikha
    - regional og lokal beredskap ved eventuelle ulykker på Kola kjernekraftverk
    - mulighetene for gjensidig assistanse mellom Russland og Norge, særlig i nord.
- gjennomføre en evaluering eller gjennomgang av et avgrenset prosjekt under atomhandlingsplanen med Russland
- organisere internasjonalt seminar (IAEA-CEG) i Oslo 16.-17. februar 2011 om dumping av brukt kjernebrensel og radioaktivt avfall i nordlige havområder

For dette målområdet er planen for øvrig

- å slutføre arbeidet med en konsekvensvurdering for Leningrad kjernekraftverk i 2011

For øvrig vises det til oppdragene for MD.

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1448 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	20			200
Avdeling beredskap og miljø	250	380		5519
Avdeling strålevern og sikkerhet	55			10500=7500+3000 ²
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	325	380		16219

² 7500 (Innovation Norge), 3000 (handlingsplan),

3.2 Godt strålevern for mennesket - individet

Det er et mål å sikre at strålevernet blir tilfredsstillende ivaretatt for yrkeseksponerte personer som arbeider med eller har opphold i nærheten av virksomheter som arbeider med strålekilder, og pasienter som eksponeres som følge av medisinske undersøkelser og behandlinger.

3.2.1 Et arbeidsmiljø med lav strålingseksponering

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Arbeidstakere skal ikke utsettes for stråling utover gitte dosegrenser. Dosene skal videre holdes så lave som praktisk mulig (ALARA-prinsippet), og arbeidet skal skje i henhold til aksepterte faglig internasjonale normer. Målet er økt trygghet og bevissthet i arbeidsmiljø og blant arbeidstagere og arbeidsgivere.

Styringsparameter

- identifisere utsatte grupper av yrkeseksponerte
- avdekke virksomheter og utviklingstrekk for bestemte grupper av yrkeseksponerte som bør undersøkes nærmere
- påse at brukerstedene har oversikt over kildene, og at eksponeringsnivåene er under grenseverdiene og oppfyller ALARA-prinsippet

Resultatkrav

- oppdatert oversikt over antall yrkeseksponerte i Norge (arbeidstakere i bergrom, flyvende personell, samt eksponerte i yrkessituasjon for alle typer stråling)

Spesielle oppdrag

- utarbeide en enhetlig plan for etablering av et nasjonalt doseregister i tråd med praksis i de andre nordiske land, inkludert lovhjemmel for registrering og håndtering av data, nødvendige forskriftskrav for rapportering og tekniske forutsetninger for drift og oppdateringer
- implementere nytt EU-direktiv om kunstig optisk stråling i arbeidslivet i samarbeid med Arbeidstilsynet
- vurdere bruk av elektroniske dosimetre som legalt dosimeter i Norge

Statistikk og rapportering

- helhetlig rapport om yrkeseksponering i arbeidsmiljøet for 2010

For dette målområdet er planen for øvrig

- å ha et spesielt fokus mot yrkesgruppene kardiologer og radiologer som ligger på topp av samtlige yrkeseksponerte, da disse yrkesgruppene potensielt kan motta høye linsedoser, samt følge nøye med på nyere forskning som antyder at dagens grenseverdi for linsedoser bør senkes
- følge opp resultatene fra sammenligningsmålinger for persondosimetri og implementere disse i KS-systemet for tjenesten

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1448 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	113	1070		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	113	1070		

3.2.2 Kvalitetssikret og optimalisert diagnostikk og behandling ved medisinsk strålebruk

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Det er et mål at medisinsk bruk av stråling i diagnostikk og behandling skal være berettiget og gjøres med egnet apparatur og metode og i tråd med faglig forsvarlige, kvalitetssikrede og optimaliserte prosedyrer. Arbeidet for en kvalitetssikret og optimalisert diagnostikk og behandling innen medisinsk strålebruk skal bidra til økt trygghet og bevissthet blant pasienter og brukerne.

Styringsparameter

- gjennomført revisjonsbasert tilsyn med medisinsk strålebruk ved helseforetak
- gjennomførte kvalitetssikringstiltak for det nasjonale mammografiprogrammet innen fysisk-tekniske problemstillinger, koordineringstiltak og samarbeidsprosjekter versus diagnostikkfysikkmiljøene i regionene
- oppfylte forskriftskrav (eksponeringsnivå, prosedyrer, behandlingsmetoder og kompetansekrav) i ny strålevernsforskrift

Spesielle oppdrag

- samarbeide med Helsedirektoratet for å sikre at kvalitetssikring av medisinsk strålebruk ved diagnostikk og behandling harmoniseres med og knyttes opp mot de nasjonale handlingsprogrammene for kreft
- kartlegge kvalitet og kvantitet av strålevernutdanningen i grunnutdanningen for leger, spesialistutdanning i radiologi og annen medisinsk spesialutdanning som kardiologi m.m. På bakgrunn av kartleggingen å foreslå læringsmål og eventuelt behov for endret faginnhold i utdanningene. Den norske legeförening bør kontaktes i dette arbeidet.
- utarbeide forslag til endring av strålevernsforskriften § 39 vedrørende henvisningsregelen, som skal klargjøre forbud mot "egenhenvisning" (self referral) samt presisere krav om individuell kvalifisert vurdering, gjort av helsepersonell med rekvisisjonsrett/fastlege

For dette målområdet er planen for øvrig

- kartlegge omfanget av nukleærmedisinske undersøkelser og behandlinger i Norge i 2010 og beregne bidraget til kollektivdosen fra nukleærmedisin
- tilby kliniske revisjoner i stråleterapi med tema brystkreftbehandling til de sentra som ikke allerede er revidert, og skrive en sluttrapport med erfaringer og anbefalinger til tilsvarende revisjoner i fremtiden på andre diagnosegrupper
- videreutvikle workshop og Stråleterapimøte ved hjelp av ny programvare (evaluering av tilbud på programvare som ble lagt ut på TED/Doffin i 2010/ innkjøpsprosess, mottakskontroll)

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkkr)	kap. 1448 (kkkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	167	1093		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	167	1093		

3.2.3 Redusert antall helseskader som følge av solariebruk

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Målet er å redusere antall helseskader som følge av annen bruk av stråling gjennom å sikre bedre etterlevelse av regelverk og veiledninger i både kommuner og virksomheter.

Styringsparameter

- gjennomførte tiltak for å bygge opp kompetanse på tilsyn med solariebruk
- tilsyn av solarier gjennomført av kommunene
- gjennomførte markedskontroller ved behov

Resultatkrav

- andel avvik ved tilsyn av solarier/solstudioer skal ned 10 prosent
- andel solarier som tilfredsstillende UV type 3 krav skal være høyere enn 50 prosent
- antall kommunalt tilsyn skal øke med 10 prosent relativt til 2008

Spesielle oppdrag

- revurdere forvaltningen av solarier og oppdatere veiledere i tråd med ny forskrift
- implementere nye forskriftskrav for laserpekere
- etablere godkjenningsordning for laserpekere
- planlegge en informasjonskampanje om farlige laserpekere og leketøy som inneholder lasere som skal gjennomføres i skolene
- implementere nye forskriftskrav for bruk av sterke ikke-ioniserende kilder på personer
- revidere veiledere for kosmetisk og medisinsk bruk av optisk stråling
- sørge for informasjonsarbeid rettet mot kosmetisk bruk, særlig i forhold til nye kompetansekrav

Statistikk og rapportering

- antall gjennomførte kurs eller andre kompetansehevede tiltak for å styrke kommunenes tilsyn og for å bedre internkontroll og kvalitet i solariebransjen
- antall kommunale tilsyn der målinger også utføres

For dette målområdet er planen for øvrig

- holde kurs for kommunale solarietilsynsmyndigheter. Det skal utarbeides en video fra kurset som legges på våre nettsider

- å veilede kommunene og systematiserer deres tilsynsresultater som ledd i arbeidet med å få ned andel avvik
- videreutvikle solarieoversikt på nettet til å inkludere koding av solarierør i hht EN-standard og nytt meldesystem for solariemodeller
- delta i europeisk prosjekt for å harmonisere solarietilsyn i Europa, vurdere tilsyn med enkelte solarieforhandlere
- etablere samarbeid med politi og tollvesen om laserpekere om ulovlig bruk og inndragning
- ha tilsyn med kosmetisk bruk av optisk stråling

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1448 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	32	60		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	32	60		

3.3 God beskyttelse fra stråling i miljøet

Eksposeringen for naturlige strålekilder som for eksempel kosmisk stråling, naturlig forekommende radioaktive stoffer i naturen, radon og solens ultrafiolette stråler skal reduseres gjennom å redusere radon i boliger og andre bygg, endre solingsvaner og å kontrollere utslipp og avfallshåndtering fra virksomheter som medfører høye nivåer av naturlig forekommende radioaktive stoffer. Kunnskapen om avfallskilder og avfallsstrømmer fra naturlige og menneskeskapte strålekilder skal styrkes for å bidra til en god forvaltning og for å redusere risikoen for unødvendig eksponering av mennesker og miljø. Det er behov for mer kunnskap om avfallskilder og avfallsstrømmer fra naturlige og menneskeskapte strålekilder for å bidra til en god forvaltning og for å redusere risikoen for unødvendig eksponering av mennesker og miljø.

3.3.1 Redusert eksponering fra radonstråling

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Det er et mål at de gjennomsnittlige konsentrasjonene av radon i boliger og andre bygg reduseres vesentlig. Radonnivåene i alle typer bygninger og lokaler skal være så lave som praktisk mulig og under gitte grenseverdier for å bidra til redusert radonindusert lungekreft.

Spesielle oppdrag

- lede koordineringsgruppen som skal følge opp nasjonal strategi for å redusere radoneksponeringen i Norge
- samle kunnskapen om radon i radonkart
- initiere og følge opp prosjekter under handlingsplanen innenfor gitte rammer
- utarbeide forslag om et langsiktig overvåkningsprogram for radoneksponering av den norske befolkningen
- tilrettelegge for håndheving av ny forskrift i forhold til radon, inklusive etablering av målestANDARDER
- informere om radon og om nye forskriftskrav

:

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkkr)	kap. 1448 (kkkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	20			
Avdeling beredskap og miljø	179	2500		
Avdeling strålevern og sikkerhet				
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	179	2500		

3.3.2 Redusert antall helseskader som følge av soling

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Målet er å redusere forekomsten av hudkreft og andre helseskader som er forårsaket av UV-stråling. Kunnskap om UV og helseskader skal økes.

Styringsparameter

- tilgjengelige UV-prognoser

Resultatkrav

- data om UV-strålingsnivået skal være tilgjengelig i sann tid på nrpa.no
- prognoser om UV-strålingsnivået skal være tilgjengelig på yr.no i sommersesongen

Spesielle oppdrag

- sammenstille data om soling, solingsvaner og helseskader som grunnlag for en første trendanalyse

For dette målområdet er planen for øvrig

- evaluere En bok om solen og vurdere nytt opplag for småskolen
- i samarbeid med met.no, Kreftforeningen, KLIF, NILU, utarbeide pressestoff til påske, sommer og ved spesielle UV-forhold
- utarbeide informasjon til meteorologene i forbindelse med UV-forhold i værvarslingen
- planlegge utskifting av basisinstrumenter på målestasjonene, deriblant å utvikle nye loggeprogramvare og uttesting
- vedlikeholde kvalitet på UV-nettverk, og publisere

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkkr)	kap. 1448 (kkkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	77	250		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	77	250		

3.3.3 Bedret realistisk risikoopplevelse ved eksponering elektromagnetiske felt

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Strålevernsprinsippene innebærer at all eksponering skal holdes så lav som praktisk mulig, både for befolkningen generelt og for yrkeseksponerte. I tillegg skal internasjonale retningslinjer fra ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection) overholdes. Målet er at myndighetene skal ha god oversikt over eksponering og risiko og at befolkningen skal ha kunnskap om reell og realistisk risiko ved eksponering fra elektromagnetiske felt.

Styringsparametre og resultatkrav

- oppdatert informasjon om faktisk eksponering og risiko tilgjengelig i sann tid

Spesielle oppdrag

- bistand til Helse- og omsorgsdepartementet i oppfølgingen av utredningen fra ekspertgruppen som skal gjennomgå forvaltningsprinsipper for mobilmaster, trådløse nettverk m.m.

For dette målområdet er planen for øvrig å:

- bidra i ekspertgruppen som skal slutføre sitt arbeid i løpet av 2011
- ferdigstille Strålevernrapport om målingene av elektromagnetiske felt i våre omgivelser samt utarbeide informasjonsmaterieell for publikum basert på målingene
- bidra i WHO sitt arbeid innen elektromagnetiske felt
- bistå Direktoratet for nødkommunikasjon med informasjon om TETRA
- besvare henvendelser fra publikum, bransje og kommunale myndigheter om eventuell helseisiko

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1448 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	30	40		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	30	40		

3.3.4 Forsvarlig avfallsbehandling, mindre radioaktivt utslipp og forurensning

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Forvaltning av stråling og radioaktiv forurensning skal være en del av en enhetlig nasjonal miljøforvaltning, være tilpasset samfunnets behov og i tråd med internasjonale forpliktelser og anbefalinger. Målet er å redusere miljø- og helseeffektene så langt som rimelig mulig. Tilførsel av menneskeskapte radionuklider i miljøet skal være nær null.

For øvrig vises det til separat tildelingsbrev fra Miljøverndepartementet hvor ytterligere oppdrag knyttet til radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall er spesifisert.

Virksomheten for MD, jf. innledningen – faller i hovedsak inn under dette delmålet; fra dette tildelingsbrevet går det fram følgende:

Naturmangfold og friluftsliv (resultatområde 1)

Statens strålevern skal sikre at hensynet til bevaring av naturmangfold blir synliggjort og ivaretatt i arbeidet med å bekjempe forurensning, og skal legge naturmangfoldlovens kapittel 2 (mål og prinsipper) til grunn i alle beslutninger som kan påvirke naturmangfold.

Vannforurensning, miljøgifter og avfall (resultatområde 3)

Statens stråleverns innsats på miljøområdet skal støtte opp om direktoratets virksomhet som miljødirektorat under Miljøverndepartementet. Dette omfatter både nasjonalt og internasjonalt arbeid. Det er viktig at Statens strålevern fortsetter å utvikle kunnskap innen fagområdet for å sikre en god og faglig basert forvaltning av radioaktiv forurensning og annen stråling i ytre miljø for å sikre et godt grunnlag for forvaltningen. Når forurensningsloven nå er gjort gjeldende for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall fra 1. januar 2011, er det en stor og viktig oppgave å sikre at forvaltningen på området er helhetlig og i tråd med øvrig forurensningsforvaltning. Dette er den viktigste oppgaven i 2011. Det er behov for økt samordning mellom flere etater, i første rekke Statens strålevern, Klima- og forurensningsdirektoratet og Miljøverndepartementet for å harmonisere både regelverk og forvaltningspraksis. Saksomfanget spenner vidt og nye områder for regulering avdekkes. Dette vil stille store krav til saksbehandlingen og kvalitetssikringen, og til samarbeid med berørte aktører.

Statens strålevern skal som en del av sine faste løpende oppgaver

- sikre effektiv forvaltning og gjennomføring av regelverk for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall gjennom informasjon, håndheving og tilsyn
- bistå og rådgi i Miljøverndepartementets arbeid knyttet til radioaktiv forurensning, herunder miljøaspekter ved kjernekraft og annen nukleær industri
- bistå og rådgi Miljøverndepartementet om oppfølging av departementets ansvar innen atomberedskap, herunder å klargjøre oppgraderingsbehov innenfor departementets underliggende etater med ansvar innenfor atomberedskap og samarbeide med etatene om nødvendig utviklingsarbeid
- videreføre pågående samarbeid med internasjonale avtaler og konvensjoner innenfor OSPARs radioaktivitetskomité og arbeidsgrupper under denne, samt Londonkonvensjonen og IUR (International Union of Radioecologists) og Den internasjonale strålevernkommisjonen, ICRP
- videreføre radioaktivitetssamarbeidet i Arktisk råd gjennom deltakelse i AMAPs arbeid
- lede den norsk-russiske ekspertgruppen for kartlegging av radioaktiv forurensning i de nordlige områder
- følge utviklingen på Sellafield-anleggene og føre dialog med britiske strålevernmyndigheter og eiere av anlegget
- innhente grunnlagsmateriale og publisere informasjon om radioaktive utslipp og forekomst i miljøet av radioaktivt avfall fra norsk nukleær og ikke-nukleær virksomhet
- oppdatere kunnskapsstatus og utarbeide forslag til kunnskapsbehov
- publisere informasjon om utslipp og avfall fra norsk virksomhet, samt forekomst av radioaktivt materiale i miljøet, gjennom miljøstatus.no, tidsskrifter og egne rapporter

I 2011 skal Statens strålevern i sin direktoratsrolle for Miljøverndepartementet ha særlig fokus på å

- implementere og forvalte forskrift etter forurensningsloven og etablere et helhetlig forvaltningsregime for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall

-
- styrke samordning med relevante etater, og samarbeid med berørte næringer og andre aktører for å sikre god forvaltning av og godt grunnlag for videre utvikling av regelverket
  - fortsette å bygge opp kunnskap og kompetanse som sikrer effektiv utøvelse av forvaltningsrollen som direktorat for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall, med særlig vekt på å identifisere avfallsstrømmer

Når det gjelder effektiv gjennomføring av nytt regelverk for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall, skal Statens strålevern

- prioritere arbeidet med å implementere forurensningsloven for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall
- sørge for systematisk og målrettet informasjon og veiledning om nytt regelverk til alle aktører, inkludert gjennom publisering av regelverket på nettstedet Regelhjelp.no
- sørge for å gjennomføre målinger og analyser på avfall fra petroleumsindustrien
- fortsette arbeidet med å kartlegge kilder til radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall
- vurdere radioaktiv forurensning knyttet til alunskiferdeponier
- sørge for godt samarbeid med Klima- og forurensningsdirektoratet for å sikre samordning i saksbehandlingen, enhetlig forvaltningspraksis og felles forståelse i saker om radioaktiv forurensning
- sikre godt samarbeid med representanter for berørte næringer og andre aktører
- samarbeide med andre nøkkelaktører i Europa for å kvantifisere risikoen av varige lave stråledoser fra forurensning og avfall
- delta i oppfølgingen av forvaltningsplanene for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten og for Norskehavet, og i arbeidet med forvaltningsplanen for Nordsjøen, arbeide for å redusere utslipp av radioaktive stoffer til marint miljø slik at OSPAR-målene for 2020 kan oppfylles

Når det gjelder å redusere risiko for radioaktiv forurensning av norske områder fra utenlandske kilde, skal Statens strålevern

- følge opp det bilaterale miljør Samarbeidet med Russland, med spesiell fokus på myndighetssamarbeid som regelverksutvikling, konsekvensvurderinger og beredskap
- videreutvikle det norsk-russiske miljøovervåkningsprogrammet for havmiljø
- følge opp konsekvensutredningen om nedfall fra Sellafield
- prioritere å se på nivåer og varighet av radioaktiv forurensning i utvalgte utmarksprodukter, spesielt bær, sopp og hjortedyr
- være i dialog med andre lands myndigheter når det gjelder transport av radioaktivt avfall langs norskekysten, og med andre norske myndigheter for å øke kunnskap og beredskap i forbindelse med disse transportene

Luftforurensning og klima (resultatområde 4)

Når det gjelder at samfunnet er mindre sårbart for klimaendringer og at Norges tilpasningsevne er styrket, skal Statens strålevern

- følge opp etatens arbeid med å identifisere konsekvenser av klimaendringene på området radioaktiv forurensning og annen stråling i det ytre miljø og vurdere aktuelle tilpasningstiltak

- ved behov, å bidra i pågående nasjonal utredning om samfunnets sårbarhet og tilpasningsbehov som følge av klimaendringene

Andre virkemidler (resultatområde 7)

Statens strålevern skal som en del av sine faste løpende oppgave:

- videreføre miljøovervåkingen i marint og terrestrisk miljø på en slik måte at den dekker radioaktiv forurensning i det ytre miljø fra nasjonale og internasjonale kilder

Når det gjelder det å sørge for at miljødatasamordning blir en integrert del av det øvrige arbeidet i forvaltningen, skal Statens strålevern i 2011

- delta i nasjonal miljødatasamordning på sine områder
- bistå Klima- og forurensningsdirektoratet og departementet i en gjennomgang av de nasjonale miljøindikatorerne på Miljøstatus
- ta i bruk de nye mulighetene den nye kartløsningen på Miljøstatus.no gir, til bedre formidling av innholdet på nettstedet

Når det gjelder miljøhensyn integrert i næringsliv, husholdninger og offentlige virksomheter, skal Statens strålevern

- styrke kompetansen på oppgaver som faglig rådgiver på prioriterte sektorområder som radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall
- delta i styringsgruppe og gjennom arbeidsgrupper på sine felt bidra i prosjektarbeidet, og påse at rett veiledning og informasjon samles og legges ut på sine områder på nettsiden.
- sammen med Klima- og forurensningsdirektoratet og de øvrige etatene og Planavdelingen i Miljøverndepartementet få på plass en nettbasert løsning, med nyttig og brukervennlig informasjon, om hvordan kommunene kan løse sine oppgaver innenfor hele plan- og miljøområdet

For dette målområde er planen også

- videreføre arbeidet med forvaltning i forhold til avfall fra tidligere gruvevirksomhet og spesielt Søve gruver
- lede OSPAR's radioaktivitetskomite og bidra i det norske OSPAR-arbeidet
- samordne og gjennomføre nasjonalt overvåkningsprogram for radioaktive stoffer i miljøet samt rapportere resultatene fra dette

Oppdragslisten for arbeidet for Miljøverndepartementet er angitt i kap. 6.

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1448 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø	608	1470	9843	757
Avdeling strålevern og sikkerhet				
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	608	1470	9843	757

3.4 God beredskap

Atomberedskapen skal dekke opp den usikkerhet og risiko som hefter ved forebyggende sikkerhetsarbeid. Den nasjonale atomberedskapen er etablert for å håndtere atomhendelser og for å sørge for hurtig iverksettelse av tiltak. Atomhendelser omfatter både ulykker og hendelser som følge av tilsiktede handlinger i fredstid og ved sikkerhetspolitiske kriser/krig.

3.4.1 Behovsdekkende beredskap og krisehåndteringsevne på alle nivåer i beredskapsorganisasjonen ved hendelser og ulykker på atomsiden.

Strålevernet skal som leder og sekretariat for den nasjonale atomberedskapsorganisasjonen håndtere enhver hendelse med stråling, radioaktivt og nukleært materiale og sammen med Kriseutvalget, rådgivere og regionalt nivå bidra til at konsekvenser for liv, helse, miljø og andre viktige samfunnsinteresser reduseres. Beredskapen skal videreutvikles med utgangspunkt i politisk forankrede dimensjonerende scenarier. Beredskapen skal være robust over lang tid, samtidig som hjelpemidlene ved krisehåndtering skal videreutvikles. Målet er at det skal være en god og behovstilpasset beredskap og en krisehåndteringsevne i alle faser av hendelser og ulykker på strålevernområdet. Videre er det et mål med god oppfølging av senfasen ved en hendelse.

Styringsparameter

- videreutvikle intern atomberedskap og øve krisehåndtering
- sørge for robuste og effektive systemer og rutiner for overvåking, varsling og melding av hendelser (herunder 24-timers beredskapsvakt) og for respons.
- basere beslutningsgrunnlag fra prognoser og målinger for bruk i krise- og langtidshåndtering på oppdatert kunnskap
- påse at beredskapsanalysen danner grunnlag for revisjon av Kriseutvalgets langstidsplan for oppgradering av atomberedskapen
- tilpasse kapasitet og kompetanse hos ulike grupper og funksjonen i atomberedskapsorganisasjonen etter behovene
- holde god kontakt med bilaterale avtalepartnere og ha aktiv deltakelse i internasjonal utvikling på atomberedskapsområdet

Resultatkrav

- 24 timers tilgjengelig beredskapsvakt
- umiddelbar viderevarsling og respons

Spesielle oppdrag

- følge opp Kriseutvalgets langstidsplan for oppgradering av beredskapen, spesielt med fokus på god utnyttelse av samfunnets måleressurser
- med utgangspunkt i Kriseutvalgets arbeid med oppfølging av trusselvurderingen, igangsette et arbeid med revisjon av Kriseutvalgets langstidsplan
- gjennomføre de oppgaver som er gitt særskilt i notat om kapittel 702

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1448 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	10			
Avdeling beredskap og miljø	353	2050		1384
Avdeling strålevern og sikkerhet	7			
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	360	2050		1384

3.5 Virkemidler

Arbeidet med strålevern for menneske, miljø og samfunn er betinget av ressurser, virkemidler og støttefunksjoner. Forvaltning og tilsyn, rådgivning og påvirkning krever den beste formal- og realkompetanse en kan framskaffe, og en taktisk riktig og effektiv saksbehandling må være basert på et tydelig regelverk. Det skal ikke være tvil om rolle og mandat til Statens strålevern – dette gjelder i forhold til oppdragsgiverne – Helse- og omsorgsdepartementet, Miljøverndepartementet og Utenriksdepartementet samt øvrige offentlige organer både nasjonalt og internasjonalt; ift. tilsynsobjekter, samfunnsaktører og publikum.

Statens stråleverns aktiviteter skal baseres på vitenskapelig trygg grunn.

3.5.1 Ledelse og kompetanseutvikling

Personalet ved Statens strålevern er den viktigste ressurs for å oppnå Strålevernets overordnede mål. Strålevernet som arbeidsgiver stiller krav til hver enkelt medarbeider, og til gjengjeld skal Strålevernet gi den enkelte mulighet for faglig og personlig utvikling. Samtidig bør ressursbruken på best mulig måte tilpasses formålet. Målsetningen med Strålevernets personalpolitikk er at det skal være fornøyde medarbeidere i en kompetent organisasjon preget av: faglig integritet, raushet og åpenhet, ansvar for helhet, produktivitet og effektivitet.

For at Strålevernet til enhver tid skal kunne tilpasse tjenesteproduksjonen til samfunnets behov, må personalet samlet sett inneha riktig kompetanse. Ansvaret for at personalet innehar den kompetanse som skal til er først og fremst et lederansvar, men den ansatte selv skal også bidra til å avdekke behov for etter- og videreutdanning samt foreslå opplæringstiltak for den enkelte og for det kollektive gjennom deltakelse på konferanser for vedlikehold av kompetanse, nettverksbygging og promotering av Strålevernets arbeid internasjonalt.

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1448 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	103	380		
Avdeling beredskap og miljø	200	1535	75	
Avdeling strålevern og sikkerhet	170	880		
Avdeling plan og administrasjon	40	160		
FELLES		1400		
Samlet	530	4355	75	

3.5.2 FoU

Kunnskapsinnhenting og kunnskapsproduksjon er basis for forvaltningen av radioaktivitet og strålevern. Strålevernet skal arbeide for å være kontinuerlig oppdatert innen all forskning på effekter og bruk av stråling. Videre skal Strålevernet være et kunnskapssenter også når det gjelder sikkerhet ved atomanlegg, og når det gjelder ikkespredning av nukleært materiale og premisser for nedrustning av kjernevåpen.

Strålevernet skal gjennom faglig internasjonalt samarbeid bidra til atomsikkerhet i våre naboland og hindre spredning av radioaktivt materiale. Dette vil redusere risikoen for utilsiktede og tilsiktede handlinger som kan medføre radioaktiv forurensning med konsekvenser for Norge.

Det vises for øvrig til delmålene angitt i pkt 3.1 til 3.4.

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kk)	kap. 1448 (kk)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	103	165		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	103	165		

3.5.3 Informasjon og kommunikasjon

Hovedmålet for Strålevernets informasjons- og kommunikasjonsvirksomhet er å nå ut med kunnskap om stråling og strålevern til samfunnet for å påvirke beslutninger og atferd slik at den gir vern om helse og miljø. Strålevernet har et ansvar for å gi saklig informasjon om eksponering og risiko ved all type stråling og forhindre unødig bekymring.

I tildelingsbrevet er det angitt at Statens strålevern skal regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser. Resultatene skal offentliggjøres.

For dette målområdet er planen forøvrig

I 2011 skal Statens strålevern – som et ledd i nasjonalt strålevernbarometer – gjennomføre en undersøkelse blant utvalgte tilsynsobjekter. Resultatene skal offentliggjøres.

Som et ledd i å bedre språkbruken skal Strålevernet videreføre sitt språkprosjekt for å sikre et klart, effektivt og korrekt myndighetspråk som kan forstås av alle. Retningslinjer for Strålevernets språkbruk i brev, e-poster og nettekster skal ferdigstilles, og opplæring for ansatte skal planlegges og igangsettes.

Kommunikasjon er en integrert del av atomberedskapen. Det skal produseres informasjonsmateriell om Kriseutvalgets ni tiltak.

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kk)	kap. 1448 (kk)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	60	790		
Avdeling beredskap og miljø	-			
Avdeling strålevern og sikkerhet	91	220		
Avdeling plan og administrasjon	-			
Samlet	151	990		

3.5.4 Kvalitetsforbedring

Statens strålevern skal ha riktig kvalitet på alle prosesser, produkter og tjenester – både de eksterne og de interne. Arbeidet med kvalitet skal baseres på en jevnlig planlegging, gjennomføring, vurdering og endring med særlig vekt på risikovurdering og risikostyring. Riktig kvalitet skal baseres på et grunnleggende felles kvalitetssikringssystem for alle deler av virksomheten.

Dette er et prosjekt som har stått i bero på grunn av manglende ressurser.

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kk)	kap. 1448 (kk)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	49	250		
Avdeling plan og administrasjon	5			
Samlet	54	250		

3.5.5 Interne støttefunksjoner mv

I tildelingsbrevet er det angitt ytterligere forventninger; dette gjelder at Statens strålevern skal

- oppfylle kravene til sikkerhetsarbeid
- drive forebyggende arbeid for å redusere sykefravær iht IA-avtalen
- gjennomføre brukerundersøkelser, jf 3.5.3
- legge forholdene til rette for lærlinger

I Strategisk plan er det for øvrig beskrevet at de interne tjenestene består av utarbeidelse og oppfølging av styringsdokumenter, høringer, mål- og resultatrapportering, økonomistyring, økonomi- og lønnsforvaltning, IT-drift og utvikling, personal- og lønnspolitikk, organisasjonsutvikling, organisering, arkiv, fellesfunksjoner, bibliotek og sikkerhet. For å oppnå disse kvalitets- og kvantitetskrav til de interne tjenestene skal det gjennomføres administrative effektiviseringsprosjekter. Personal- og lønnspolitikk skal utformes på en måte som muliggjør god rekruttering til stillinger og nødvendig stabilitet i personellstaben. Bibliotek-, arkiv-, økonomi- og IKT-tjenestene skal være tidsriktige. Planprosesser skal drives slik at de stimulerer til involvering, deltakelse og eierskap.

Ressurser avsatt i 2011

enhet	ukeverk	kap. 715 (kk)	kap. 1448 (kk)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	20			
Avdeling beredskap og miljø	40			
Avdeling strålevern og sikkerhet	40			
Avdeling plan og administrasjon	475			
FELLES		19100		
Samlet	575	19100		

Når det gjelder FELLEES (drift av støttefunksjoner, husleie, abonnement mv) er detaljene foreløpig:

IKT	Kontrakter	Bibliotek, arkiv	Drift, diverse	Til saldering	Samlet
5800	10600 + 1240	840	1100	-480	19100

4 Lønnsoversikt

Kostnadssted/kNOK (brutto)	Post 01	Post 21	Samlet
Direktør og stab	3303	270	3573
PoA	7610	560	8170
BoM	17775	15777	33552
SoS	20242	1566	21808
Samlet	48932	18174	67105

5 Plan for rapporteringen til Helse- og omsorgsdepartementet og Utenriksdepartementet

Innen 20.01.11	<ul style="list-style-type: none"> • Rapportering av økonomiske data per 31.12.10. • Posterings på andre kapitler • Resultatoppnåelse • Bemanningsoversikt • Egen vurdering
Innen 18.02.11	<ul style="list-style-type: none"> • Årsrapport 2010 • Periodisert årsregnskap • Periodisert budsjett 2011 • Virksomhetsplan 2011
Innen 20.05.11	<ul style="list-style-type: none"> • Regnskapsrapporter per 30.04.11 • Posterings på andre kapitler • Prognose for resten av året • Egen vurdering
Innen 15.09.07	<ul style="list-style-type: none"> • Rapportering av økonomiske data per 31.08.11. • Posterings på andre kapitler • Halvårsrapport per 30.05.11 eller senere • Prognose for resten av året • Egen vurdering

6 Plan for rapporteringen til Miljøverndepartementet

Resultat-område	Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsplan
3	Miljøovervåking 2010 – aktivitetsrapport med oppsummering av trender	12.04.11
3	Utarbeide grunnlag for presentasjoner (faktabokser, grafiske framstillinger) av radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall til budsjettprp for 2012 på bakgrunn av overvåknings- og deklarasjonsdata	13.05.11
3	Rapport om framdriften for implementering av nytt regelverk for radioaktiv forurensning og radioaktiv avfall for å etablere et helhetlig forvaltningssystem, status for arbeidet og forslag til videre arbeid	01.04.11
3	Utarbeide grunnlaget til en strategi for utvikling av politikk og evt endringer av regelverket de nærmeste 3-5 årene. Strategien skal inneholde tidsplan og delplaner for de viktigste områdene, prioritert etter potensiale for miljøskade.	01.04.11
3	Notat angående status på tiltak for å kunne redusere utslipp av radioaktive stoffer med produsert vann fra olje- og gassinretninger på norsk sokkel (Troll, BAT)	01.12.11
3	Rapport om kartlegging av utslipp og avfall fra sykehus og forskningsinstitusjoner	01.09.11
3	Rapport over utførte tilsyn av deponier for radioaktivt avfall og anlegg for behandling og midlertidig lagring av radioktivt avfall fra petroleumsindustrien	01.06.11
3	Gjennomgang av beredskapsansvar for radioaktiv forurensning på miljøforvaltningens ansvarsområde, særlig i lys av nytt regelverk.	01.04.11
3	Rapport om radium i produsert vann med fokus på transport og sedimentering	Sluttrapport 01.12.11
7	Leverer forslag til nye forskningssatsinger på sitt ansvarsområde.	15.12.11
7	Spille inn eventuelle forslag til endringer i sammensetningen av forskningsbevilgningene (forsknings- programmer, basisbevilgninger m.m) og mellom forskning, overvåking og utredninger innen sitt ansvarsområde.	15.03.11

7 Bevilgningene

7.1 Helse- og omsorgsdepartementet

	Midler (kNOK)
Kap. 715, post 01 (drift)	73 272
Samlet kap. 715 – Statens strålevern	73272
Kap. 702, post 21 (atomberedskap)	2 800
Samlet kap. 702 - Beredskap	2800
Kap. 719, post 21 (radonarbeid)	1 000
Samlet kap. 719 - Annet folkehelsearbeid	1000
SAMLET	77072

7.2 Utenriksdepartementet

	Midler (kNOK)
Kap. 1118, post 70 (Regjeringens handlingsplan, atomsaker mv.)	20 000
Samlet kap. 118 - Nordområdetiltak mv.	20 000
SAMLET	20 000

7.3 Miljøverndepartementet

	Midler (kNOK)
Kap. 1448, post 01 (Lønn og drift)	5 500
Kap. 1448, post 01 (Kartlegging og utredning)	5 500
Samlet kap. 1448 – Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	11 000
Kap. 1410, post 21 – (Overvåking)	5 019
Samlet kap. 1410 - Miljøvernforskning og miljøovervåking	5 019
SAMLET	16 019

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

StrålevernRapport 2011:1
Virksomhetsplan 2011